Ч. 168. (339). Львів, Субота, дня 8. липня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Цїна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня ране кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить 1·50 сот.

Про положене на російськім фронті.

Про борби на Буковині пише майор Морат: Як раз тут наша армія находить ся в корисним положеню. Перевага Росіян була по звідомленям шведських ґазет, що найменше шість раз більша; по сїй причині є оправданий відворот у відповідну пору та на відповідне місце. При сїй нагоді треба підчеркнути, що не лиш невтральна преса, але навіть російська висказує ся з повним признанем про борби австро-угорських військ проти російських міліонів, а орґан болгарського міністерства війни підчеркує, що австро-угорське військо, хоть з початком війни витривало атаки зі сторони російських мас, мимо сього все ще є в силі ставити геройський опір російському натискови. Австро-угорські війська своїм геройським духом, знаменитим проводом та первородною артілєрією проженуть Росіян там, звідки вони вийшли.

Майор Морат кінчить свою статю словами: Про бої австро-угорських військ панує в рішаючих кругах лиш один погляд: Австро-Угорщина виявила снагу знести й найбільші труднощі та заблестїти славою свого оружа мимо безнастанних атаків зі сторони Росії, Італії, Сербії та Чорногори.

З Копенгаґен доносять до часописі „Vossische Zeitung“:

Шведський письменник Нільс Лягґо Ленквіст, який через 14 місяців був справоздавцем на австро-угорськім фронті, пише між иншим:

Російська офензива не стрінула австро-угорських військ неприготованими; вони знали, що по російській стороні відбувають ся безнастанні приготованя. Щоб проломити фронт стягнули Росіяни армати ріжного калібру. З великими масами гармат — по думці Ленксіта — може ворог витискати фронт; до сього треба дочислити незвичайно тяжкі його втрати, а притім всім взяти на згляд — і се найголовнійше — що австро-угорський фронт не зістав нї в одному місцї проломаний.

Впрочім російська офензива не має успіхів, як се старають ся представити по тамтій стороні. Коли порівнати пролом під Горлицями, де австро-угорські і німецькі війська йшли вперід щоденно 20 кільометрів, не вдалось Росіянам на Волини в протягу 20 днів зробити навіть 70 кільометрів. До сього атакували вони з високим, так що й неможливо було їх здержати. Ц. і к. війська мали до вибору: або покинути волинську рівнину, або наразитись на втрати. Вони вибрали першу евентуальність. Російські донесеня про подвиги Брусілова не є навіть в приближеню правдиві. Колиб він був дійсно полонив таку скількість бранців, то булоб се більше, чим виносили австро-угорські корпуси, які проти него стояли. Російська акція зазначилась невзичайно тяжкими і кривавими жертвами; навіть карпатські бої не можуть бути тут вжиті за порівнанє. Полк за полком йшов на поталу. Російський наступ на Волини коштував противника що найменше 250.000 людий в убитих. Цїлком виразно тратить Росія свою офензивну силу з кождим днем — і вже нині можна сказати, що незадовго буде приверненний давний стан.

„Lokalanzeiger“ доносить зі Стокгольма: В російській головній кватирі в присутности царя відбула ся воєнна рада, в якій взяли участь також мінїстер війни Шуваєв і ґенерал Ружський. Радили головно про дві справи: про дальші російські операції та про недостачі в запровянтованю армії. В наслїдок успіхів союзних військ на Волини розбив ся плян російської офензиви, яка мала за завданє окружити ворожі армії в Галичині; є надія, що Росіяни зачнуть тепер наступати на півночи. Інтендатура виявила ся на всїй области нездарною. На Буковині військо пару днів голодувало. За те на Волини на зелізниці заморено голодом 4.000 волів. У великих складах муки найдено муку перемішану з цементом і вапном.

По сїй причині наступили в інтендантурі зміни в особах. Дотеперішного шефа інтендантури заступлено князем Тумановим. Після воєнної ради відїхав Ружський до своїх посїлостий, бо начальна військова управа не годилась з його песимістичними поглядами про воєнні операції.

ШТОКГОЛЬМ. Звіти російських дневників виявляють велику здержливість при обговорюваню російської офензиви. Вказуючи на ґіґантичні удари осередних держав — пише „Новое Время“ — нарід наш не повинен мріти про пересадні цїли у війні. Операції союзників під Луцьком розвивають ся дуже сильно. Діяльність артілєрії переходить в ґраґанний огонь. Німецькі літаки обкидають бомбами примісток Іксіль ба й саму Риґу.

Кореспондент „Oest. Morgenztg.“ пише під датою 6. липня:

Головна сила російських наступів концентрує ся все ще на австро - угорські і німецкі

Із дневника полоненого.

(Далї).

Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолї
Чернець годований сидить...

як сказав наш батько Тарас.

Ми йшли дальше. Обіч дороги подекуди видніли могили наших братів, котрим довелось пролити кров за своїх катів. Слїди війни ставали щораз яскравійшими. Скрізь валялись трупи коний, поламані вози, богато гарматних відломів. Взагалі куди не глянь, всюди видно ненормальне житя краю. Ми йшли цїлою ватагою з рушницями і торбами на плечах, немов цїла ватага розбійників, шукаючи доброї поживи. Люде в селах, через які ми проходили, теж дивились на нас як на розбійників, бо здибаючи з нами геть тїкали од нас і ховались. Одну жінку здибали ми, а вона почала обминати далеко. Звісно наші на пів дикі Москалї стали кепкувати і вона сказала:

— „Виж люде?!“ — таким страшним голосом, неначе в страшних судорогах смерти. Із сього було видно, що наші Москалї добре їм дались в знаки...

VII.

З Яворова до Мостиск — Вимерле місто. — Підводи з хорими на холеру. — „Примірний розпорядитель“. — Нужда у московськім війську. — Погоня за дивізіоном. — Холодна ніч в голоді. — Картина з поля битви. — Вбитий „ворог“. — Під прапором „божого закону“.

Вже пізно прийшли ми в місто Яворів. Се місто було майже ціле, але видно було, що житя ненормальне. Тут ми трохи спочили і в 21 жовтня в ночи о 12-й год. рушили дальше. Слїди війни вже було видно добре, неначе тут вчора якась страшна стихія пройшла. Вбиті коні, ріжноколірні вози, кінська збруя, салдатські мішки знаряди, рушниці і т. и. попадались на кождім кроцї. Полонених і легкоранених теж ішло з позиції богато. Тут нас стрінув якийсь офіцир на автомобілі, звернув нам дорогу зовсім у другий кінець не по Сяні. Довго ми йшли пісками, ярами, лісами, степами і вже до того знесилились, що ледво ногами волокли, а деякі і зовсім полишались по селах; стрічаєм їх по дорозї. Якби без всякої ваги йшов, то ще булоб байдуже, а то неси мішок, мішочок, баничку, 120 куль й рушницю і з такою вагою на плечах мусиш робити 35—40 верстов на добу.

В годину 12 в ночи ми прийшли в місто Мостиска. Світла нїгде не було, видно було, що й людий нема; нас провели до коменданта „розпорядителя“, дали поїсти якоїсь юшки і одвели в якийсь будинок пустий, але коли ми обдивлялись його, то там було повно якоїсь гною. Тоді ми найшли будинок, де була перше лавка, де й доночували ту ніч. Так то дбає російський уряд за своїх защитників, защитників російського террору, защитників дворянського добробуту.

Раненько нас розбудив якийсь москаль і сказав скорійш тікати, бо там мають помістить кілька холерних трупів. Ми вийшли на двір і — о, Боже! Все місто неначе вимерло, неначе чума там панувала кілька місяців — ні одного будинка не було видно, деб жили люде. Тільки деинде зза угла покажеть ся, мов мара, постать чоловіка і знов ховаєть ся. Деякі будинки були спалені, деякі зруйновані, а деякі так стояли пусткою. І там де кілька тижднів назад кипіло житя, тепер все було мертве. Все знищено, все зруйновано. По якому — питаєм — се такому праву? по якому закону? Коли я зі своїм мізерним розвитком почну провіряти закони моральні (нраственні) й релїґійні, то таке діло, як нищити й руйнувати чуже добро — не підходить нї під один закон. Зістаєть ся один закон: „деспотизм!“

(Далї буде).

становиська у східній Галичині. З небувалим матеріялом людий і амуніції, що від першого дня офензива не вменшає ся, атакують вони в области на захід і на північ від Коломиї.

На захід від Коломиї кидають вони постійно нові маси на відтинок Саджавки де ми цофнули свої становиська.

Борба триває там день і ніч. Вчера вдарив противник дуже сильно також в долині Дністра по обох боках ріки. Позавчера відперли ми там наступ коло Бариша. На відтинку між Баришом і Дністром слідувало вигнене фронту горбами здовж потока Коропець. Також і на Волини атакують Росіяни. На південний захід і на захід від Луцька всї наступи відперто.

На фронті Стира коло Колків і на північ йдуть бої, яких завданем є унеможливити переправу через ріку. На північ від Припеті відкинено всї проби ворожих наступів.

„Baseler Nachrichten приносять вістку з Петербурга, що на Волини відбуває ся переґруповане військ на цілім фронті.

„Independance Rumaine“ пише: Вся увага звернена тепер на Волинь.

Там ведуть ся ґіґантичні змаганя; Буковина не має ніякого стратеґічного значіня, таксамо бої над Стрипою й під Тернополем мають підрядне значінє. Найважнійша битва йде о лінію Луцьк—Ковель, де станули проти Росіян значні союзницькі сили. Росіяни хотять здобути Ковель за всяку ціну, бо відти веде лінія до Берестя Литовського. На лін ї Луцьк—Володимир Волинський вже здержано російський похід.

„Az-Est“ доносить з Букарешту, що на Буковині тріває завзята битва, яка доходить до рукопашних боїв. Страти Росіян величезні.

Офензива на західнім фронті.

До „Neue fr. Presse“ з дня 6. с. м. доносять з західного фронту: В четвертім дни великих змагань на західнім фронті спинились значно анґлійсько-французькі наступи.

На північ від потоку Анкр не було нового наступу. Ся мовчанка ворога стоїть з певністю в звязи з великими його втратами. Доносять, що в тім відтинку цілі поля є вСтелені анґлійськими трупами. Одна наша дивізія доносить, що перед її стрілецькими ровами лежить понад 2500 трупів.

На південь від потока Анкр прийшло натомість знов до нових наступів на північний схід і на схід від Альберт. Вони були звернені головно на малий ліс коло Мамец, на північ від села тої самої назви, яке по причині малих природних перешкод є догідним тереном до пролому. Наступи ворога однак розбились вже в огни німецької артілерії. І тут поніс ворог тяжкі втрати. Головно дуже завзяті йшли бої коло Гардекур, на схід від Мамец. Французькі зусиля остали без успіху. Село є і дальше в наших руках.

Всї ті обставини вказують, що офензива вже в короткім часї станула на мертвій точці. Розуміє ся що вона ще не покінчена. Без сумніву наші війська над Сомою ждуть ще тяжкі довгі борби. Три перші дни липня дають однак повну основу до надії, що без оптимізму можемо ждати супокійно на вислід тих великих змагань Донесеня Анґлійців, що вони части здобутих в першім наступі областий не могли вдержати в своїх руках та звідомленя французького ґенерального штабу, що в однім місци розпочались протинаступи Німців, є дуже в тім згляді знаменні. В кождім разї мусимо числитись ще з дальшими завзятими змаганями.

Чи ворожа офензива пиширить ся також і на инші відтинки фронту, сього на разї не можна предвидїти. Всї місцеві атаки, які ворог підпринимав в ріжних місцях фронту, відперто в цілости.

Майор Морат пише в „Berliner Tageblatt-ї“: Париж чує нинї гук гармат так само, як в осени 1914 р. Тодїшний час і нинїшну хвилю ділить широке поле смерти. Загальне военне положенє перехилилось замітно на нашу сторону. Се повинно дати столиці Франції нагоду призадуматись над тим, чи дальше веденє війни взагалї є вказане, бо оперативна вартість анґлійських жовнїрів не вистарчить, щоб зломити наші сильно збудовані лінії та прогнати нас з Бельґй та Франції. Пригадую, що льорд Кіченер в половині вересня 1915 р. заявив в палатї льордів, що Німеччина є, як здаєть ся, вже вичерпана у своїх силах. І тоді обезцінював він наш похід на схід та шуткував, що ми ледви чи посунемось дальше чим на одну милю. Щож скаже тепер сір Гаіґ про свій власний похід, який після 7 дневного гураґанного огня тільки на деяких місцях в протягу 4 днів посунув ся о один, а найвисше 3 кільометри?

Справоздавець Бюра Райтера в головній кватирі описує атак на висунену вперід часть фронту коло Ґомкур. Після того звіту сейчас після сього, як Анґлійці розпочали огонь артілерії, розпочали Німці зі своєї сторони страшний гарматний огонь, щоб перешкодити Анґлійцям спроваджувати запасні війська. Простір, який ділив обі сторони, виносив близько 200 ярдів, що є незвичайно далеким полем для атаку. Мимо сього анґлійська піхота, одержавши розказ до атаку, спокійно рушила з ровів і йшла вперід в пекольнім огни. Прийшла хвиля, в якій Німці виявили незвичайне хоробре діло, війшли в область, на яку падали анґлійські ґранати, уставили машинові кріси і прийняли Анґлійців вбійчим огнем, не уважаючи на се, що їх пражив огонь анґлійської артілерії.

Дорогою на Копенгаґен доносять: „Times“ у передовиці так представляє атак на західному фронті: Велика офензива на заході добре розпочалась, але ті операції будуть дуже тяжкі і не можна їх оцінювати після вислідів перших днів. Великий наш наступ стоїть в звязи з операціями на инших фронтах. В деяких місцях пішло нам ліпше, чим ми надіялись, хоть на инших відтинках мимо надії стрінулись ми з незвичайно завзятим опором, йдемо тут методою безнастанного натиску на ворога, який дуже много буде нас коштувати жертв. Перше вражінє є таке, що наша команда вміла визискати вповні досвіди дволїтних боїв, З того можна вносити, що зможе оминути давні похибки.

Світова війна.

З головної німецької кватири.

З дня 6. липня.

На східнім фронті.

Ґрупа військ ґен. Гінденбурґа: На полудне від Риґи і на иньших місцях фронту між Поставами й Вишневом відперто дальші частинні російські наступи. На південний схід від Риґи взято в протинаступі 50 бранців.

Ґрупа військ кн. Леопольда Баварського: Завзята битва, що вела ся в околиці на схід від Городища і на південь від Дарова рішена всюди в нашу користь. Втрати Росіян були знов дуже значні.

Ґрупа військ ґен. Лїнсінґена. Борби під Костюхнівкою і в околиці Колків не покінчені. По обох боках Хотимира під Товмачем розбили ся російські наступи перед німецькими лініями.

На західнім фронті. Від побережа аж по Анкр росла хвилями діяльність артілерії. Понадто не було змін.

На фронті над рікою Сом і на південь від неї йшли далі бої. Незначні успіхи Анґлійців під Тіпваль знищено протинаступом. Дальше на південь, у висуненім кутї стрілецьких ровів вспіли вони всадовитись.

В долині ріки Сом ми опорожнили сільську оселю Ем. Під Естр триває битва. Французькі наступи розбили ся. В области ріки Есн пробував ворог даремно наступати на вузькім фронті на південь від Віль о Боа, причім поніс великі страти.

На лївім березї Мози вели ся малі успішні для нас бої піхоти. На правім березї ріки на північний захід від форту Во відперто подібно як і вчера проби відбитя форту.

В борбах в околиці Тіомон полонили ми онодї 214 бранців.

На балканськім фронті. Положенє незмінене.

Начальна управа армії.

Анґлійська та французька акція.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) „Times“ доносить з Парижа: Анґлійці і Французи поступають вповні однозгідно. Бельґійці обняли пожиточну роль, обсадивши більший чим доси відтинок фронту, Вони взяли в огонь німецькі становиська. Вибраний до анґлійсько-французького наступу терен є кориснійший чим той, на якому минулого року Францувн розпочали офентиву. Артилєрія має важну роль. Піхота має тим разом менші втрати чим підчас наступів після давної методи. Мимо сього завданє піхоти все ще є тяжке.

Бріян говорить...

З Парижа доносять, що президент міністрів Бріян виголосив в американській торговельній палатї бесїду, в якій між иншим сказав:

З почином іспиту, якому піддав ся світ ізза жадоби, пізнали Зєдинені держави, хто боронить святу справу народів та їх свободу. Американцї мимо крику пропаґаторів станули по сторонї свободи. Сини американської революції чують, що теперішна борба є послїдним страшним змаганєм між свободою і тиранією.

Побіда Турків в Персії.

Турецька армія на північний захід від Баґдаду віднесла чималу побіду. В завзятих боях відкинула вона Росіян, та зайняла Керманшаг, центр західно-перської височорівні. Місто лежить 150 кільометрів від турецько-перської границї та є узловою точкою зелїзничих доріг. Росіяни старались через гори в Персії піти походом на Баґдад. Колиб похід був вдав ся, то майже ціла Мезопотамія та Ірак булиб опинились в російських руках. Та від часу анґлійської невдачі коло Кут—ель—Амари щастє відвернулось від Росіян. Турецькі війська від сего часу почали щораз більше випирати Росіян, доки вкінці не зайняли Керманшаг. Позаяк турецько-російський фронт в Малій Азії є далеко від нас віддалений, виходилоб з сього, що побіда Турків не має на перебіг европейської війни ніякого значіня. Мимо сього однак турецька побіда є дуже важним военним здобутком, бо вона злїквідувала підприйнятє почвірного порозуміня: російсько-анґлійський похід на Баґдад пропав безслїдно. Дорога Берлїн—Баґдад є знов вільна.

До безуспішної дарданельської виправи, до пораженя Анґлійців над Тигром долучуєть ся нинї прогнанє Росіян з доріг до Мезопотамії.

Турецьке звідомленє.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, д. 5 с. м.: Головна кватира доносить:

В Персії без змін.

Кавказький фронт. На правім крилї бої стеж. В відтинку Чоруха полонили ми в боях 100 бранців. На північ від ріки Чорух положенє незмінене. На лївім крилї в відтинку побережа відперто кілька проб ворога щоб атакувати. Впрочім нїчо важного.

Ріжні вісти.

„N. W. Tagblatt“ доносить зі Стокгольму: Між російським правительством і Думою прийшло до нового конфлїкту, бо премієр Штірмер заявив президентови Думи, що 2 с. м. відрочить думу. Штірмер зломив тим самим дане слово, що дума так довго буде радила, як довго сама схоче. Нове скликанє думи є пляноване на падолист.

БЕРНО ШВ. (Ткт.) По донесеням французьких ґазет утворив ся в Греції крім союза резервістів також військовий союз офіцерів, що має як завданє поборювати Веніцельоза. Сей союз хоче витворити загальну опозицію проти нарушуваню свобід коаліцією.

В Солунї прийшло до маніфестації грецького офіцирського корпуса проти Веніцельоза, 20 офіцирів вдерлись до редакційних саль орґану Веніцельоза „Різоспатіс“, візвали редактора щоб виправдав ся з артикулів приязних для коаліції та побили його шаблями. Здемолювали також уряджена. Французькі військові власти розпочали доходженя.

ГАҐА. Телеґрафічне полученє між Атенами і Константинополем є від 5 днів перерване. Грецьке правительство не може порозумїватись зі своїм послом в Царгородї.

ЦІРІХ. Тутешні часописї доносять, що французько-анґлійські війська на македонськім фронтї є навіщені пошестями, головно тифом і бігункою. Сарай доніс французькому правительству що супроти того може боротись успішно, однак не може розпочати офензиви.

Берестє Литовське.

Їдучи на схід, приїзджаємо вкінці до волинської ґубернії з виглядом середущої Европи. Щезають зовсїм сосни, щораз рідше стрічаєть ся берези — натомість ростуть стрункі тополї, ясенї і дуби, а серед болот вільхи.

На левадах і полях виднїють ріжнобарвні пятна, а заходи сонця є чудові. Видиш лани червоного маку, або голубі пасма наперстниці, цикорії або великих дзвінків.

Отсе брама до країни, в якій ведуть ся під сю пору кріваві бої, куди веде дорога через Берестє Литовське. Вправдї се місто лежить ще в гродненській ґубернії, однак адмінїстраційна границя не є природною. Берестє Литовське! Не видів я нїколи і не буду видїти такої мани, такого явища. Нї в день нї в ночи. Те місто не є мертве з самого себе, — замордували його Росіяни. А слїди морду є все наглядні і се є як раз страшною річю.

Бедекер пише: Берестє Литовське є віддалене на 199 верстов від Варшави, лежить на 135 метрів понад морем, має гарну гостинницю на зелїзничім двірцї, заїздні доми: Вікторія, Брістоль, Европа. 25 покоїв по 1½ до 5 рублїв, візник з двірця до міста коштує 30 коп., осідок гр. кат. (sic!) епископства та ґенеральної команди 19 корпусу армії.

Місто числить 53.000 людий, має нову дїльницю на правім березї Мухавки, яка тут впадає до Буга; недалеко о 2 верстви є кріпость на правім березї Буга“.

Те все було колись: місто, кріпость а радше цитаделя та форти на двох лїніях. Нинї форти знищені, кріпость лежить в румовищи, місто згоріло. Остались лиш довгі дороги обсаджені вербами або тополями та акаціями. Місто побудоване перед 83 роками не на спосіб Потемкіна, знищили до нащаду його творцї.

З цїлого міста лишилось лиш 50 домів. Я їх не рахував, однак може є їх і менше. Видко останки мурів, зелїзні траверси, плахти, що звисають з бляшаних дахів, голі комини, отвори вікон. Заведено тут порядок, вивезено румовище, — однак місто пусте. Нема тут нїкого з 50 тисячів мешканцїв. Видиш перед собою пусту, довгу улицю, пусті улицї на право і лїво. Не доглянеш того знищеня на перший погляд, однак сумний образ вриєть ся тобі на все в память.

Настала ніч, — щезли наші люди, місто стаєть ся одною великою гробницею. І з сього настрою наче в Помпеї родить ся почутє великої житєвої брехнї, начеб все, що повстає, було гідне заглади.

НОВИНКИ.

— **Відзначенє епископа Українця.** Будапештенська „Недїля“ доносить, що гр. кат. епископ Юлій Дрогобецький зістав відзначений ордером „Червоного Хреста“ I кляси.

— **Відзначенє Українця.** Поручник Андрій Волощак зістав відзначений великою срібною медалию. Волощак відомий українській суспільности як поет, що в часї карпатських боїв втратив цїлковито зір. Послїдних пару недїль перебував у Львові в заведеню для отемнїлих інвалїдів. Вчера виїхав на Мораву.

— **Жертви.** Відділ провянтовий етапкої команди зложив у нашій адмінїстрації квоту 20 кор. на захист сиріт ім. Митрополита Шептицького.

— **Відзначеня українських жовнїрів.** В признаню за хоробре поведенє супроти ворога одержали срібну медалю хоробрости II кляси слїдуючі Українцї. Фельфеблї: Іван Галїп, Іван Бойчук; цуґсфірери: Мих. Германюк, Мих, Зданевич, Ів. Косарук, Стеф. Данилюк, Мазурчак, Ол. Костюк, Антін Рудий; капралї: Маріян Саєвич, Петро Ґельмич, Василь Курка, Ів. Юрійчкук, Гавр. Гріндей, Гр. Тубецький, Никола Коссович, Петро Алексевич, Дмитро Франкевич, Атанас Чорний; фрайтри: Олекса Боднарук, Стефан Кмітковський, Дмитро Кусменко; рядовики: Лука Радуль, Гр. Дурунда, Дмитро Сорич, Юрко Кіфорюк, Федір Манчук, Гр. Марунчак, Василь Нікільчук, Іван Томюк, Ів. Харук, Онїфро Пилипка, Андрій Саїн, Вас. Ровенчук, Дмитро Гуцул та Мих. Боднарчук — всї 36 з полку піхоти ч. 24.

— **Російський письменник перед судом.** Окружною дорогою на Стокгольм доносять, що проти звісного російського письменника Короленка ведеть ся слїдство. Він мав критикувати російське судівництво, зложене з людий безграмотних та погромників.

— **З бандитизму в Королївстві польськім.** 29. червня розстріляно в Варшаві 5 вбійників банкира Сковронка.

— **Шкільництво в австрійській окупації.** Австрійські власти велїли у всїх більших містах на областях зайнятих австро-угорськими військами списати дїтий в шкільнім віцї з подїлом на народність та матїрну мову. В спісових лїстах розісланих до виповненя є узглядненї такі мови: українська, польська, російська та німецька, про жидівську нема згадки. Се належить виправдати тим, що в Австрії не признаєть ся жидів за окрему народність. Жидівські письма пишуть в тій справі, що властителї домів жиди будуть дописували у виказы неістнуючу у листї жидівську народність та жидівську мову.

— **Маґістрат міста Снятина** урядує у Відни I, Kärntering 2; так само урядує там снятинська щаднича каса.

— **Реквізиція міди у Львові.** Львівський маґістрат одержав припорученє перевести в найблисшім часї реквізицію міди для воєнних цїлий. Маґістрат створить спеціяльні комісії, до яких будуть покликані представники міста, війська та знатоки. Сї комісії будуть урядувати в міських комісаріятах,

— **По тамтім боцї.** „Nowiny wiedeńskie“ пишуть; Другою польською орґанїзацією по російській сторонї є „wolne drużyny robotnicze“. Дружини ті є подїлені на полки по 1.000 людий; носять мундури і помагають при будові укріплень.

Та сама часопись подає далї вістку, що славний Макс Гарден подаючи (в 37 ч. „Zukunft“) промову ґр. Вельопольського додав до неї таку замітку: „В сторону Росії позирають і вірять Росії і ґр. Вельопольський і його приклонники, яких число є значно більше, як собі думають в Німеччинї й Австрії“.

— **Австрійський парлямент.** Минає пять лїт істнованя другого австрійського парляменту вибраного на основі загального виборчого права. Послїдні вибори відбули ся в червни і липни 1911 року; перше засїданє відбуло ся 11. липня, послїднє 25. липня 1914 р, Від того дня парлямент не радив. Мандати втратили слїдуючі посли: др Масарик, др Дірїх, Батісті, др Пітако, др Марков, др Курилович, др Крамаж, др Ратін і Графенавер.

— **Градоначальник Петрограду перед судом.** З Петрограду доносять: Перший департамент сенату судив дня 16. червня справу бувшого градоначальника Петрограду ґенерала Драчевського. Справа викликала велике заінтересованє, бо Драчевський належить до царської свити. З обширного слїдчого матеріялу зібраного з припорученя бувшого мінїстра внутрішних справ Маклакова виходить, що загальна квота спроневірень, яких допустив ся градоначальник в самій лиш часописї „Ведомості Петроґрадскаво ґрадоначальства“ виносить понад 300.000 рублїв.

— **Ґімназія без абітурієнтів.** В одному з баварських міст покликано в тих днях до військової служби послїдного з матуристів тамошної ґімназії. Супроти того в тім роцї не відбув ся там зовсїм іспит зрілости.

— **Вдови і сироти в Анґлії.** По льондонським донесеням звідомлено онодї палату громад, що до 1, серпня буде в Анґлії 60.000 воєнних вдовиць та 150.000 сиріт.

— **Чудотворна ікона Божої Матери в російській кватирі.** На просьбу ґен. Брусїлова вислав синод до головної кватири штабу південно-західного фронту чудотворну ікону Божої Матери. На днях спроваджено ікону з московської успенської катедри серед великого торжества на московський зелїзничий дворець. Відтак осібним сальоновим ваґоном відставлено її до кватири ґен. Брусїлова. Крім того спроваджено на фронт образи святих з печерської лаври та Одесси.

— **Микола Миколаєвич.** Чутки про перебуванє Миколи Николаєвича на галицькім фронтї не провірюють ся. Вел. князь остає далї на турецькім фронтї. Він заложив протест проти забраня части його військ на галицький фронт, просив навіть о звільненє від служби, та цар відказав.

Микола Миколаєвич переживає невеселі дни, бо турецька офензива робить постійно успіхи.

— **Новий вибуховий матеріял.** Один інжинїр в Зєдинених державах винайшов нове средство вибухове о незвичайній силї дїланя. Новий вибуховий матеріял поміщений в стрілнї, не розриває металевого плаща в кусники та відломки, що розприскують ся на всї сторони, але в хвилї експльозії при температурі 1400 степенів Цельзія стоплює металь плаща та розприскує його в незвичайно горячих краплях довкруги. Краплї, які падають на землю є такі горячі, що топлять зерна піску. Крім сього в місци упадку бомби повстає велика вирва глибока на 12 метрів. Фабрикація тої нової вибухової матерії є дуже легка, а небезпека вибуху при транспортї дуже мала, Коли дїйсно дасть ся впровадити в уживанє се смертоносне средство, прибуде до істнуючих способів нищеня ще одно нове не менше грізне средство.

— **Вменшенє обєму часописий в Німеччинї.** Берлїнські часописї доносять: Розпорядок канцлера впроваджує в житє предвиджуване від довшого часу примусове вменшенє уживаня паперу до друку. Він дїлить ґазети відповідно до обєму на 15 ґруп. Розпорядок заборонює достарчувати безплатних примірників за виїмком примірників для співробітників, шпиталїв, захистів та жовнїрів,

— **Вирок смерти.** Окружна команда в Опатові оповіщує. що на розправі воєнного суду в Опатові д. 15 і 16 червня засуджено на смерть через повішенє за злочин рабунку Яна Лясека, 22 лїт числячого. Вирок виконано д. 17 червня.

— **В справі належитостий за конї заасентеровані і зареквіровані.** Після доходжень ц. к. Мінїстерства рільництва находить ся у ц. к. Дирекції Скарбу в Бялій більша скількість повисших належитостий невиплачених до тепер з причини браку адрес дотичних властителїв коний або з причини браку доказів продажи зглядно зареквірованя. В інтересї всїх тих, яким до тепер невиплачено належитостий, лежить отже; щоби вони як найскорше поновили свої домаганя при рівночаснім поданю докладних адрес і долученю доказів продажи зглядно зареквірованя.

Дотичні упоминаючі поданя належить вносити до ц. к. Намісництва в Бялій, коли розходить ся о конї зареквіровані через військові відділи, або до ц. к. Дирекції Скарбу, коли розходить ся о конї заасентеровані (Evidenzblattpferde).

Президія „Сїльского Господаря“ у Львові.

— **Стежний лист.** Військовий ґенерал-ґубернатор Чорногори видав слїдуючий стежний лист:

Перед судом окружної команди в Коляшинї ведеть ся карне поступованє на підставі § 426 в. к. з. проти бувшого чорногорського мінїстра війни Радимира Вешовіца і його трьох братів Велїсї, Павіцови та Новіци званому Милош Вешовіц та проти Яґаша і Любомира Вешовіца, синів Велїши, обжалованих о злочин скритовбійчого морду з § 414 в. к. з. на поручнику Пехері та о намаганий злочин морду з § 417 в. к. з. на жовнїри Турановіцу.

Згадані злочинцї втїкли; взиваєть ся всї військові і поліційні власти, щоб за ними слїдили, а на случай придержаня відіслали сейчас до суду окружної команди в Коляшинї.

О п и с о с о б и:

1. Мінїстер війни, Радомир Вершовіц має 46 лїт, середного росту, кріпкої будови, шкіра темна, чорні очи, прошибаючий зір, волосє темно-бльонд, стрижена борода темно-бльонд; одїтий в мундур ґенерала Чорногори, фотоґрафію можна одержати в окружних командах та постерунках жандармерії.

2. Вілїша Вешовіц: лїт 40, волосє ясне, вуси ясні, убраний в ясні хлопські сподні, військовий сурдут і шапку.

3. Павіч Вешовіц: висшого зросту чим середний, около лїт 30, малі чорні вуси, послїд-

ними часами приодітий в цивільну ношу, в темну нагортку та капелюх.

4. Новіца Вешовіц: середний ріст, около 20 літ, бльондин, борода темно-бльонд, приодітий в селянську ношу, чорногорські сподні, в хлопську нагортку і капелюх.

5. Професор Яґош Вешовіц, літ 20, середного росту, волосє темно-бльонд, носить окуляри, носив австрійську цивільну одежу і чорногорську шапку.

6. Любомир Вешовіц, літ 20, середного росту, волосє темно бльонд, малий вус, носить чорногорську селянську одежу і чорногорську військову шапку.

Бібліоґрафія.

Наша школа. Зошит 4 і 5. Зміст: † Іван Франко. Юл. Стефанович. — Про значінє науки німецької мови для Українців. Юрій Рудницький. — Карність у школі і найновійші проби єї реформи (З морально-педаґоґічного погляду). — Юліян Чайківський. — Найновійша методика навчаня грецької мови. Др. Роман Ілевич. — Проба розбудженя у молодежи замилованя до рисунків Др. Осип Застирець. — Етапна ґімназія У. С. С. — С. Прідун. З житя нашої молодіжи шкіл середних — З діяльности товариства „Учительська Громада“ — І. Засіданє нововибраного і уступаючого Виділу. — II. Засіданє Гол. Виділу. — Від Виділу Уч. Громади. — Оголошеня.

ОПОВІСТКИ.

Субота дня 8. липня 1916.

Нині: 8. липня гр.-кат. Февронії, римо кат. Елізабети кр.

Завтра: 9. липня гр.-кат. Давида, римо-кат. Цириля.

○ **Календар „Просвіти“** у Львові, Ринок ч. 10., просить всїх тих письменників, що заповіли свої твори подачи навіть їх заголовки, щоби як найскорше присилали рукописи, позаяк друкарня почала календар вже складати.

Послідні вісти.

З головної австрійської кватири.

З дня 7. липня 1916.

На російськім фронті.

На Буковинї взяли наші війська вчера по успішних атаках 500 бранців і 5 машинових крісів.

В південно-східній Галичині між Делятином і Саджавкою альпейські полки краєвої оборони в геройськім опорі удеремнили численні російські наступи.

Дальше на північ звідтам аж в околиці Колків при незміненім положеню, нічо замітного.

Борючі ся в закруті Стира на північ від Колків наші війська, які від чотирох тижнів боронили ся проти три до пять разів з більшеної переваги ворожих сил, одержали вчера розказ цофнути свої передні становиска, одного з подвійних висунених огороджень, спомагані німецькими військами з заходу від Колків; сей маневр відбув ся без перешкоди зі сторони ворога.

У військ австро-угорських, що стоять на північний схід від Баранович, минув вчерашний день супокійно.

Ворог в своїх послідних боях на таможні становиська союзних військ, поніс незвичайно тяжкі втрати.

Коло жерел Ікви острілював ворог один з наших полевих шпиталів, мимо виразних ознак, артілєрією. Колиб се поступованє назгідне з людськими правами повторилось, будемо приневолені звернути наші гармати новопочаївський монастир, який ми в протягу цілорічного обсадженя дуже печаливо і з пієтизмом щадили.

Заступник шефа Ґенерального Штабу
цівільний маршалок-поручник Ф. Гефер

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат
Др. ІЗИДОР ГОЛУБОВИЧ
переніс канцелярію з Тернополя
і веде її
у Львові, ул. Руська ч. 3. I. пов.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наси.

Всїх наук лїкарських
Др. ЛУКА САФІЯН
ординує у Львові
в улиці Каспра Бочковского ч. 2., від 8—9 рано і від 1—4 пополудни.

Всїх наук лїкарських
Д-р Сильвестер Дрималик
ординуючий лїкар „Народної лїчниці“ і Захисту для воєнних сиріт у Львові.
Мешкає при улиці Сикстуській ч. 50.
Хорих приймає щоденно від 10—12 перед пол. і від 3—5 пополудни. 3—30

ЛІКАР
Д-р. БР. ОВЧАРСЬКИЙ
ул. Пекарська ч. 39.
б. Секундар Загального Шпиталя, ординує від 10. до 11 рано і від 4. до 6. пополудни.

Оголошеня.

Громада Мразниця (повіт Дрогобич) приймe сейчас громадського поліцянта, письменного Українця бездоганного поведеня. Місячне винагородженє 100 кор. Письменні зголошеня з відписами свідоцтв просить ся посилати на руки правит. комісара Романа Левицького, в Мразниці ad Борислав. Почта loco. 2—3

Одиноке українське Товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти
„КАРПАТІЯ“
Почесний президент Його Ексцеленція митрополит ґраф Шептицький.
Товариство оперте на взаїмности, а через се усї зиски припадають самим членам. Ручить вже по трех лїтах неоспоримість і незапалість обезпеченя. Признає по трех лїтах право викупу, а також вже по трех лїтах удїлює позички на низькі відсотки. У всїх справах звертати ся на адресу:
Львів, вул. Руська ч. 18.
Години урядові: від 8 до 2.

Українські квіти
на побір воєнного додатку для родин змобілїзованих,
можна набути по цїні 30 сот. за десять примірників, за попереднім надісланєм грошей (також почтовими марками) в Канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10. На почтову пересилку десять примірників треба долучити 10 сот. н

Конкурс.

Виділ українського Інститута для дівчат в Перемишли оголошує Конкурс з реченцем до 15 серпня на посади в лїцею: Директорки, помічниці і учительки. Зголошуватись можуть кандидатки з кваліфікацією для середних шкіл з ґруп історії і ґеоґрафії, української і німецької, зглядно польської або французької мови — до Виділу Інститута. Побори після умови і принятих в лїцею норм. Емерити будуть радо узглядненї, о евентуальні відпустки для учительок на посадах Виділ старати ся не буде. 1—3

НОВІ КНИЖКИ.

1) За козацьким хлїбом: Оповіданє з давних часів. Книжочка має пять розділів: I) Стріча II) Неволя. III) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хлїб і закінченє та прикрашує еї пять образців. — Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) Войнаровський: історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає поясненє „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) Чекає нас велика річ: написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Цїна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) З крівавого шляху Українських Сїчових Стрільців. Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредаґував Др. Осип Назарук. Цїна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланєм грошей (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомандоване порто 45 сот.). 2—?

Товариство взаїмного кредиту
„Дністер“
у Львові,
вул. Руська ч. 20. Телеф. 788.
засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стовариш.еннях з р. 1873.
Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.
Цїлю Товариства є удїлюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.
Відсотки від вкладок 4 проц., без потрученя рентового податку.
Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.
Конто в Почтовій Щадниці 35.527
Жирове конто в австро-угорськім Банку.

Щадничі вкладки	К.	4,725.000
Власний маєток	„	649.000
Уділені позички	„	4,850.000

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем. 7

Приймаєть ся передплата на одинокий ілюстр. журнал-півмісячник лїтератури й громадського житя
„ШЛЯХИ“
під редакцією Ф. Федорцева.
Передплата виносить: на рік К 24, на півроку К 12, на чвертьроку К 6. За два зшитки 1915 окремо 2 К, одначе 1-ше число вже вичерпане. Як зголосить ся більше число нових передплатників будемо бити другий наклад. — До тепер появилось 10 чисел. Зі знаних письменників і публїцистів беруть участь в „Шляхах“: Михайло Яцків, Дмитро Донцов, Др Осип Назарук, Степан Чарнецький, Др Волод. Бирчак, Др Волод. Старосольський, Др Степан Балей, Рост. Заклинський і инші. — Богацтво матеріялу і ілюстрацій головно з житя Українського Сїчового Війська. 10—10

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Здає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.